

This document is available in English

Adroddiad ar gyfer	Panel Gweithredol
Rhif adroddiad	EP/2017/07/11
Dyddiad	17/07/17
Swyddog Arweiniol	Dirprwy Brif Swyddog Tân
Swyddog Cyswllt	Dawn Docx (01745 535254)
Pwnc	Ariannu'r Tîm Cymorth Cymunedol

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Pwrpas y papur hwn yw rhoi'r diweddarafr i'r Aelodau am hynt cynllun treialu'r Tîm Cymorth Cymunedol (CAT), sy'n ceisio cynorthwyo pobl sydd wedi cwmpo ond sydd heb gael eu hanafu.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Rhoi'r diweddarafr i'r Aelodau am hynt cynllun treialu'r Tîm Cymorth Cymunedol, sy'n ceisio sy'n ceisio cynorthwyo pobl sydd wedi cwmpo ond sydd heb gael eu hanafu. Gofynnir i'r Aelodau hefyd argymell i'r ATA fod y cynllun, os oes angen, yn cael ei gefnogi'n ariannol drwy ddarparu hyd at £100,000 o'r gronfa wrth gefn. Cyllid unigol fyddai hyn, tan ddiwedd Mawrth 2018.

ARGYMHELLION

- 3 Gofynnir i'r Aelodau gefnogi'r prosiect hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol drwy gytuno i danategu'r costau drwy roi £100,000 wedi'i glustnodi o'r cronfeydd cyffredinol.

CEFNDIR

- 4 Yn 2016, fe wnaeth Bwrdd Rhaglenni Cydweithredol y Tri Gwasanaeth ddatblygu'r cysyniad fod GTAGC yn ymateb ar ran YGAC i roi cymorth prydlon i bobl a oedd wedi cwmpo ond nad oedd wedi cael anaf. Yn ogystal â helpu pobl i godi, i dawelu eu meddyliau ac i roi cefnogaeth, cynigir archwiliad "Diogel ac Iach" iddynt, i roi cyngor am ddiogelwch y cartref a diogelwch tân.

- 5 Roedd costau sefydlu'r fîm a fu'n gwneud y gwaith hwn yn cael ei gefnogi gan £100,000 o grant a gafwyd drwy gais ar y cyd rhwng GTAGC a Galw Gofal. Roedd y fîm ei hun yn cynnwys gweithwyr cyfredol o'r GTA a gafodd eu secondio o'u swyddi cyfredol a chael hyfforddiant addas i ddarparu'r gwasanaeth. Roeddent yn gweithio shifftiau o ddau berson i ofalu am y cyfnod rhwng 7am a 11pm, saith diwrnod yr wythnos, 365 diwrnod y flwyddyn.
- 6 I ofalu am y patrwm shifftiau yma, cafodd saith o bobl eu secondio i'r Tîm Cymorth Cymunedol a oedd yn darparu un fîm i ofalu am ardal Sir Ddinbych a Chonwy.
- 7 Mae'r gwerthusiad o'r prosiect hwn yn dangos sut y bu'r cynllun hwn yn llwyddiant ysgubol, gan fod 375 o bobl wedi cael eu helpu gan y fîm rhwng 1af Awst 2016 a 31ain Mawrth 2017. Ar 96% o'r adegau, nid oedd angen cymorth pellach gan YGAC, ac yn fwyaf pwysig, 26 munud oedd amser ymateb y fîm ar gyfartaledd, sy'n gwrthgyferbynnu ag amser cyrraedd ambiwlans, sy'n gallu bod hyd at 4 awr. Roedd hyn yn sicrhau bod y person a oedd wedi cwmpo yn cael cymorth prydlon ac nad oedd ei gyflwr yn dirywio.

GWYBODAETH

- 8 Nod y cynllun treialu oedd profi'r cysyniad, gyda'r nod tymor hir y dylai'r gwasanaeth hwn gael ei ddarparu gan ddiffoddwyr tân. Oherwydd trafodaethau cenedlaethol, cydnabuwyd nad dyma'r amser cywir i drosglwyddo'r gwaith hwn i ddiffoddwyr tân felly penderfynwyd parhau'r cynllun am flwyddyn arall tan ddiwedd March 2018.
- 9 Cafodd y prosiect ei gyflwyno i fwrdd Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru (YGAC), a oedd yn awyddus i weld hyn yn parhau gan annog cyflwyno cais dan y cynllun "Caremore". Cafodd y cais ei ddatblygu a'u fonitro gan uwch reolwyr YGAC. Cafodd y swyddogion sicrwydd gan reolwyr YGAC fod hwn yn gais cryf, a chafodd ei gyflwyno ar ddiwedd Chwefror 2017.
- 10 Roedd yr amserlenni ar gyfer asesu'r cais hwnnw'n fwy helaeth nag yr oedd YGAC wedi'i awgrymu, ac yn y cyfamser roedd secondiad y gweithwyr a fu'n rhan o'r cynllun wedi dod i ben ac aethant yn ôl i'w swyddi blaenorol. Oherwydd yr oedi yn y broses gwneud cais, a'r awydd gryf i beidio â chael bwlch yn y ddarpariaeth gwasanaethau, penderfynwyd recriwtio saith o bobl yn lle'r fîm gwreiddiol. Y bwriad, pan fyddai'r cais am grant yn llwyddiannus, oedd y byddai mwy o bobl yn cael eu recriwtio o restr aros i ymestyn y prosiect ledled Gogledd Cymru gyfan.

- 11 Felly, mae fîm newydd wedi cael ei gyflogi, ar gytundebau cyfnod penodol o flwyddyn. Maent wedi cael eu hyfforddi ac wrthi'n darparu'r gwasanaeth yng Nghonwy a Sir Ddinbych yn bennaf ond hefyd yn ardaloedd Wrecsam a Sir y Fflint.
- 12 Yn anffodus, ddiwedd Mehefin 2017 cadarnhaodd YGAC na fu'r cynnig i "Caremore" yn llwyddiannus. Ni chafwyd cadarnhad eto pam y bu'n aflwyddiannus. Oherwydd awydd Llywodraeth Cymru i annog gwaith ar draws sectorau rhwng Tân ac Ambiwlans yn Nghymru, rydym yn trafod y mater hwn gyda Llywodraeth Cymru, ac yn chwilio am ffynonellau cyllid eraill.
- 13 Oherwydd yr ansicrwydd am gyllid allanol, byddwn yn ceisio ariannu'r prosiect hwn o fewn y gyllideb bresennol. Ond os na fydd hyn yn bosibl, argymhellir bod yr Awdurdod Tân ac Achub yn tanategu'r prosiect hwn hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol pan ddaw'r contractau cyfnod penodol i ben. Argymhellir clustnodi £100,000 o'r gronfa gyffredinol wth gefn, a'i ddefnyddio os oes angen i ariannu'r prosiect hyd at ddiwedd Mawrth 2018.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Hwyluso'r gwaith o ddatblygu gwasanaethau tân ac achub mwy integredig, sy'n cyfrannu at yr agenda hybu iechyd yn ehangach
Cyllideb	Cyfanswm costau gweithwyr (gan gynnwys argostau) Tîm Cymorth Cymunedol sy'n cynnwys 7 aelod yw £200,000 y flwyddyn. Ond dim ond cyllid ar gyfer rhan o flwyddyn fydd ei angen, sef £170,000 a bydd modd gwrthbwyo £70,000 o hwnnw drwy gadw swyddi yn wag eleni.
Cyfreithiol	Mae'r Tîm Cymorth Cymunedol yn wasanaeth anstatudol i'r Awdurdod Tân ac Achub.
Staffio	Os nad yw'r argymhelliad yn cael ei gymeradwyo, fel allai 7 gweithiwr newydd wynebu cael eu diswyddo.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Ni chanfuwyd dim.
Risgiau	Drwy gytuno i danategu'r cynllun treialu hwn o'r gronfa gyffredinol wrth gefn, y risg yw ei fod, os oes ei angen, yn lleihau faint o arian sydd ar gael yn y gronfa wrth gefn i danategu'r gyllideb gyfan yn y blynyddoedd i ddod.